

DET INTERNATIONALE SEKRETARIAT

FOLKETINGET

NOTAT OM STYRKELSE AF EU-SAGERNE I FAGUDVALGENE

Note vedrørende punkt 2 og 3 på mødet mellem Folketingets formand og formændene for fagudvalgene og Europaudvalget onsdag den 26. maj 2010, kl. 15.30 (2-080)

21. maj 2010

Ref.: 10-000376

Thomas Fich

EU-Specialkonsulent

På baggrund af drøftelser i Europaudvalget i november-december 2009 og efterfølgende drøftelser i alle partigrupperne er der opnået enighed om en række forslag, som har til formål at styrke behandlingen af EU-sagerne i fagudvalgene.

Disse forslag er bl.a. følgende:

1. Fagudvalgenes behandling og kendskab til EU-sagerne styrkes gennem følgende tiltag:

Obligatorisk behandling af EU-sager

Formålet med en sådan obligatorisk ordning er at skabe større automatik i inddragelsen af fagudvalgene i EU-sagerne. Dette vil både forpligte Europaudvalget til at inddrage fagudvalgene og fagudvalgene til at afgive deres udtalelser. Det vil endelig kunne give fagudvalgene et større ejerskab til de sager, der henvises til dem.

Indførelsen af en obligatorisk ordning kombineres med, at fagudvalgene får mulighed for at udpege et medlem til at fremlægge udvalgets udtalelser i Europaudvalget.

Den obligatoriske ordning forventes ikke i sig selv at give anledning til ændringer i fagudvalgenes arbejdsgange. Ordningen forpligter alene udvalgene til at svare Europaudvalget inden for en given frist, hvilket allerede sker i dag.

Det skal nævnes, at en ordning med obligatoriske udtalelser i EU-sager praktiseres i Finland. Her er fagudvalgene i alle EU-sager, hvor der er mandatgivning i den finske pendant til Europaudvalget, forpligtet til at udarbejde skriftlige indstillinger til det finske Europaudvalg. Ordningen har

eksisteret siden Finland kom med i EU og er direkte indskrevet i den finske forfatning.

Forslaget kræver en ændring af Folketingets forretningsorden. Det foreslås at tilføje følgende tekst:

"Når Europaudvalget har anmodet et af de øvrige udvalg om at afgive en udtalelse vedrørende et EU-forslag, afgiver udvalget sin udtalelse inden for den frist, der er fastsat i anmodningen. Udvalget kan udpege et medlem til at fremlægge udvalgets udtalelse for Europaudvalget."

Folketingets Præsidium har den 19. maj 2010 sagt god for, at spørgsmålet om en obligatorisk ordning behandles i Udvalget for Forretningsordenen.

Udvælgelse af EU-sager: Der indføres en fast praksis om, at Europaudvalget efter oplæg fra Det Internationale Sekretariat udvælger en række EU-sager, og anmoder fagudvalgene om at afgive udtalelse om dem. Disse sager omfatter navnlig grøn- og hvidbøger, væsentlige nye forslag til EU-lovgivning og reformer af EU-politikker.

Fælles ekspertmøder: Med henblik på at understøtte medlemmernes behandling af de udvalgte EU-sager arrangerer Det Internationale Sekretariat i samarbejde med regeringen fælles ekspertmøder på et tidligt tidspunkt i beslutningsprocessen.

Orientering om betydningen af kvalificerede udtalelser: Der gøres en løbende indsats for at orientere fagudvalgene om betydningen af, at Folketinget afgiver kvalificerede høringsbidrag i EU's beslutningsproces. I den forbindelse arbejdes der bl.a. på at invitere en højtstående embedsmand fra Kommissionen med kendskab til grøn- og hvidbogsarbejdet og/eller samarbejdet mellem Kommissionen og de nationale parlamenter.

Studierejser til relevante EU-destinationer: Der arbejdes på at arrangere studierejser til relevante EU-organer for fagudvalgsformænd og –medlemmer.

EU-konsulentens bistand: Endelig gøres det til et standardtilbud for fagudvalgene, at EU-konsulenten, præsenterer grøn/hvidbøger og andre EU-forslag for fagudvalgene, og i den forbindelse orienterer udvalgene om betydningen af at afgive bidrag.

2. Samarbejdet mellem Det Internationale Sekretariat og partimedarbejderne styrkes

Samarbejdet styrkes ved, at der arrangeres informationsmøder med deltagelse af Det Internationale Sekretariats medarbejdere og medarbejdere fra partierne.

Der etableres en fast praksis med henblik på faglig videndeling om EU-sager. Et styrket samarbejde vil bl.a. sikre, at Det Internationale Sekretariat kan få et bedre kendskab til medlemmernes ønsker og behov i forhold til at tilrettelægge Det Internationale Sekretariats støtte til fagudvalgene.

3. Fagudvalgene i centrum for kontrollen med nærhedsprincippet efter Lissabontraktatens ikrafttræden

Lissabontraktaten, som trådte i kraft den 1. december 2009, styrker de nationale parlamenters kontrol af nærhedsprincippet. De nationale parlamenter kan fremover overvåge og påtale Kommissionens tilsidesættelser af nærhedsprincippet inden for en periode på otte uger efter et EU-forslags fremsættelse. Hvis de nationale parlamenter mener, at et forslag til EU-lovgivning strider mod nærhedsprincippet, så kan de give "gule" eller "orange" kort til Kommissionen.

Europaudvalget vedtog den 9. april 2010 en beretning, som lægger op til, at Folketingets fagudvalg spiller en central rolle i forbindelse med nærhedskontrollen. Nærhedskontrollen bygger således på et tæt samarbejde mellem Europaudvalget og fagudvalgene.

Kontrollen sker efter det grundlæggende princip om, at fagudvalgene har ansvar for den første behandling af et lovgivningsforslag, mens Europaudvalget vedtager den endelige indstilling til EU's institutioner.

Proceduren indebærer, at Europaudvalget straks sender alle relevante forslag til retsakter til det eller de relevante fagudvalg. Fagudvalgene har derefter 5 uger til at afgive en foreløbig indstilling til Europaudvalget, hvis de vurderer, at nærhedsprincippet ikke er respekteret. Europaudvalget vedtager på denne baggrund den endelige begrundede udtalelse senest 8 uger efter forslagens fremsættelse. Den begrundede udtalelse sendes straks til formændene for Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet.

Europaudvalgets beretning indebærer, at Europaudvalgets sekretariat til støtte for kontrollen med nærhedsprincippet udarbejder en oversigt over prioriterede nye forslag for det kommende år. Oversigten vil omfatte i størrelsesordenen 5-10 forslag. Oversigten sendes til Europaudvalgets

medlemmer, fagudvalgene og regeringen i begyndelsen af hvert år og tjener som udgangspunkt for Folketingets kontrol med nærhedsprincippet overholdelse.

Med henblik på at understøtte fagudvalgenes kontrol af nærhedsprincippet vil EU-konsulenten straks efter fremsættelsen af de udvalgte forslag udarbejde en EU-note, som gennemgår forslaget hovedelementer.